

Mac Donald opiera swoją politykę na Stany Zjedn. Tymczasem ogranicza się do porozumienia morskiego

Londyn, 23. 8. 1929.

Premjer Mac-Donald, który dnia 19 b. m. odbył dalszą konferencję z ambasadorem Stanów Zjednoczonych Dawesem w sprawie rozbrojenia na morzu, ogłosił w Lossiemouth, gdzie bawi na wakacjach, komunikat, w którym m. in. czytamy:

„Moje zetknięcie się z p. Dawesem uważam za bardzo korzystne dla sprawy porozumienia morskiego anglo - amerykańskiego. Chodziło o pogodzenie różnic, które wyłoniły się w odniesieniu do trzech punktów głównych, a mianowicie; amerykańskiego żądania parytetu, na które godzimy się naszych żądań, nie mających związku z budową amerykańskich okrętów wojennych, ale określających nasz stosunek do kwestji budowy i nasze w tym względzie zobowiązania wobec innych państw, i wreszcie pragnienia obu państw ograniczenia zbrojeń morskich. Wymiana poglądów wskazuje, że narady anglo-amerykańskie odbywały się w atmosferze dużej swobody i najlepszej obustronnej woli poczynienia wza-

jemnych daleko idących ustępstw, zwłaszcza w dziedzinie budowy krążowników. Poruszyliśmy również bardzo szczegółowo sprawy budowy pancerników pierwszej klasy, a także innych klas statków wojennych do łodzi podwodnych włącznie.

Narady znajdują się obecnie w stadium, nie nadającym się do publikowania, jako jeszcze nieskrystalizowane. Badamy obecnie sprawę porozumienia, tak, aby nie pominąć żadnej okoliczności, korzystnej dla przyspieszenia i trwałości układów. Zgadza się, że porozumienie może być pełne i praktyczne. Myślimy zatem o zwołaniu konferencji powszechnej na wzór konferencji waszyngtońskiej“.

Dzienniki angielskie donoszą z Waszyngtonu, że również w Białym Domu odbywają się narady w sprawie porozumienia morskiego anglo-amerykańskiego i że prawdopodobnie wkrótce treść tych narad zostanie częściowo opublikowana.

Katastrofa kolejowa pod Solnogradem

Cztery osoby zabite, dwadzieścia kilka rannych

Wiedeń 23. 8. 29.

Wczoraj o godz. 12 w połud. w pobliżu Salzburga wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg pospieszny Berlin — Monachjum — Triest zderzył się w pobliżu stacji Loiforn z jadącym w przeciwnym kierunku pociągiem osobowym. Według pierwszych wiadomości, w czasie katastrofy zabitych zostało 5 osób, a blisko 20 jest rannych w tem sześć ciężko.

Jak zdołano stwierdzić, wypadek spowodowany został nieprawidłowym wypuszczeniem pociągu osobowego na linię. Ponieważ w miejscu katastrofy linja jest jednotorowa, wszelki ruch został przerwany.

Wiedeń 23. 8. 29.

Z dalszych szczegółów o katastrofie kolejowej w pobliżu miejscowości kąpielowej Bad Gastein wynika, że wskutek zderzenia niektóre wozy są zmiążdżone. Zabite zostały dwie kobiety i dwaj mężczyźni. Liczba rannych wynosi 21 osób

Katastrofa wydarzyła się pomiędzy stacjami Loiforn i Schwarach — St. Veit.

Wiedeń 23. 8. 29.

Jak donoszą z Salzburga katastrofa kolejowa która wydarzyła się w Alpach austriackich pomiędzy stacjami Schwarach — St. Veit, pociąg ciągnął za sobą większe rozmiary niż początkowo przypuszczano. Według ostatnich wiadomości rannych jest 20 osób, z których większość odniosła ciężkie obrażenia.

Wiedeń 23. 8. 29.

Jak donoszą z Bad - Gastein, w czasie katastrofy zabite zostały cztery osoby. Obaj zabici meżczyźni pochodzą z Niemiec a dwie kobiety, literatka i dziennikarka z Austrii. Ze służby kolejowej ciężko rannych jest 7 urzędników 4 konduktorów i trzech pocztowych. Wszystkich rannych przewieziono natychmiast do szpitala w St. Veit.

Około wieczora zdołano przywrócić ruch kolejowy za pomocą przesiadania.

578 wypadków śmierci 64.045 kalectw

Oto ponure żniwo strasznych warunków, w jakich pracują nasi górnicy i hutnicy na Górnym Śląsku

Tragiczny wypadek jaki miał miejsce w ub. tygodniu na kopalni Hildebrand zwrócił uwagę na stosunki bezpieczeństwa pracy na kopalniach górnośląskich.

Jeden z dzienników polskich uzyskał wgląd w ściśle poufną i w tajemnicy trzymaną statystykę wypadków w przemyśle górniczym i hutniczym Górnego Śląska, opracowaną przez związek pracodawców tegoż przemysłu.

Okazuje się, że liczby wydobyte z tej statystyki, ilustrujące posiew śmierci i kalectwa są przerażające.

W 1928 r. zginęło w górnictwie i hutnictwie G. Śląska — 144 osób. Kalectwa ciężkie i lekkie dotknęły 21.069 ludzi!

Liczby na rok bieżący zapowiadają się jeszcze groźniej.

Te przerażające niemal nie do wiary wysokie liczby podajemy na odpowiedzialność „Exp. Por.“ przekonani, że górnośląski Związek pracodawców zechce wyjaśnić jakie przyczyny powodują tak niesłychanie wysoki współczynnik niebezpieczeństwa w kopalniach i hutach Górnego Śląska.

Policja angielska pałkami gumowymi

pobiła uczestników pogrzebu.

Wiedeń, 24. 8. 1929.

Dzienniki donoszą z Jerozolimy, że ogólna ilość ofiar starc pomiędzy żydami i arabami w Jerozolimie wynosi dotychczas 1 zabity 12 rannych żydów i 16 rannych arabów.

Pogrzeb ofiary zajął, 17letniego żyda kurdyjskiego Abrahama Hisrahi, dał powód do nowych wykroczeń.

Kiedy pochód pogrzebowy wyruszył przez ulicę Jaffa zastąpił mu drogę silny kordon policji, który postanowił pochód ten skierować na jedną z ulic bocznych.

Ze względu na opór uczestników pochodu, musiała policja uczynić użytek z pałek gumowych, rozpędzając pochód. W przebiegu starcia zostały 23 osoby ranne. Sytuacja jest bardzo naprężona.

„Kaszubski łgarz“ o wiedeńskiej potrzebie

Jest to trzecie z rzędu wydanie tego utworu, oparte jednak nie na pierwodruku, lecz na zupełnie nieznanem, a bardzo ciekawem wydaniu drugim, którego tekst składał własnoręcznie sam autor i sam też wytloczył na małej prasie książkowej, którą zeszywała następnie żona na maszynie do szycia. Osobliwa ta edycja ukazała się w r. 1890 w Winonie w Stanach Zjednoczonych, gdzie Derdowski spędził ostatnie lata swego życia. Treść tego poematu w odróżnieniu od innych utworów Derdowskiego nieco poważniejsza, związana ze wspomnieniami historycznymi z czasów Jana III jednego z najpopularniejszych na Pomorzu królów polskich któremu tradycja przypisuje zasadzenie wspaniałej alei lip w Rzucewie, ongiś majątku Sobieskich. Co w „Jasku z knieji“ zrobił Derdowski z anegdota o Zabłockim, lokalizując ją na terenie kaszubskim, to robi i tutaj z historją o towarzyszu pancernym Kulczyckim, uczestniku wyprawy wiedeńskiej i założycielu pierwszej kawiarni ze zdobycznych na Turkach zapasów kawy, — i wyprowadza ród swego boha-

tera „Kulczyka Frana, co to pod królem Sobciem Turka bił, pogana ze szlachty kaszubskiej.

Losy jego: najpierw pobyt w niewoli tureckiej nad Czarnym morzem, gdzie dał początek kaszubskiej osadzie Jadamówce, potem ucieczka, powrót na Pomorze, gdzie sprawuje urząd leśnego w majątkach Sobieskiego, gotowanie się na wezwanie króla do wyprawy, wreszcie przygody w samej potrzebie wiedeńskiej — stanowią treść poematu. Lecz znów jak wszędzie indziej u Derdowskiego, tak i tu nie w samym wątku fabularnym, spoczywa istotna wartość poematu, lecz w jego lokalnem zabarwieniu, w tem umiłowaniu ziemi kaszubskiej, do której apostrofa otwiera poemat:

Piękny kraju kaszubści,
zemnio obiecano

Wszędzie twech dyżreskich senów
wielgo cnota znano...

Sławi on wrodzone przymioty Kaszubów, ich przedsiębiorczości, zaradność, a przede wszystkim patriotyzm i dzielność, której pochwałę wkłada w usta króla-rycerza:

W kaszubście męstwo gwes jak
w tuza wierzę

Bo to nolepsy na świecie
zołmnierze...”

Przytem w pomeacie tym, już przez sam wybór tematu miał Derdowski sposobność związać swój patriotyzm kaszubski z miłością do szerszej ojczyzny, Polski, której tak piękny dał wyraz w swym wierszu do Ceynowy, mówiąc:

Nima Kaszub bez Poloni, a bez
Kaszub Polści!

Zrozumienie tekstu, napisanego w gwarze kaszubskiej, utrudnia parę błędów drukarskich, oraz zbyt szczupłe dla normalnego czytelnika rozmiary dodanego na wstępie słowniczka. W każdym razie przypomnienie i uprzyświelenie tego ciekawego zabytku gwarowej literatury kaszubskiej a jednego z ważniejszych utworów utalentowanego „kaszubskiego łgarza“ jest naprawdę pochwałą godną i bardzo na czasie skuteczną imprezą wydawniczą.

Rajmund Bergel

Kraków.

Podatek majątkowy

Warszawa, 23. 8.

Ministerjum Skarbu okólnikiem z dnia 16. lipca 1929 roku L. Dz. V. 3991-2 zarządziło pobór nowej raty podatku majątkowego:

Rata ta wynosi:

a) dla płatników I grupy kontyngentowej od 5 stopnia wżwyż skali podatkowej — 1 procent od wartości majątku, przyjętej prawomocnie za podstawę wymiaru podatku majątkowego;

b) dla płatników II i III grup kontyngentowych od 5 stopnia wżwyż skali podatkowej — 0.6 procent od wartości majątku, przyjętej prawomocnie za podstawę wymiaru podatku majątkowego.

Termin płatności 10 grudnia 1929 r.

W wypadkach sprostowania wartości majątku na skutek odwołań, wzgl. w drodze nadzoru — za podstawę obliczenia nowej raty powinna być przyjęta sprostowana wartość majątku.

O wysokości, opłatnych na podstawie tego za rządzenia kwot — płatnicy powinni być zawiadomieni drogą nakazów płatniczych doręczonych nie później jak do dnia 1 listopada br. Płatnikom którzy uiścili pewne sumy podnad płatny dotychczas podatek majątkowy, powinna być zaliczona nadwyżka napokrycie należności, przypadających do zapłaty w myśl omówionego zarządzenia. Płatnicy ci powinni być wezwani tylko do uiszczenia różnicy, przypadającej jeszcze do zapłaty.

Matkobójca

Wilno, 23. 8.

Onegdaj w nocy została zastrzelona mieszkanka wsi Kawki, gminy lużeckiej, pow. dzieńnińskiego, 50-letnia Katarzyna Dubrowicka i ciężko ranny w głowę mąż jej Jakób Dubrowicki.

Jak ustaliło śledztwo, sprawcą zabójstwa był syn ich, 22-letni Aleksander który po wyłamaniu okna, dostał się do izby, gdzie spali rodzice i oddał z fuzji kilka strzałów. Matkobójca narazie zbiegł, lecz w kilka godzin później został aresztowany.

Powodem zbrodni był zatarg z rodzicami o podział gruntów, gdyż Aleksander, który niedawno się ożenił, wymuszał na rodzicach przyznanie mu całej schedy, czemu ostatni stanowczo się sprzeciwili.

Walki na granicy sowiecko-chińskiej Odparcie ataku sowieckiego.

Wiedeń, 24. 8. 1929.

Według doniesień dzienników z Pekinu rozegrała się obok miejscowości Chaillar, w północno zachodniej stronie Mandżurji, walka między oddziałem chińskim a sowieckim pułkiem piechoty, który usiłował przekroczyć granicę. Wojska sowieckie posługiwały się tankami, kulomiotami i samolotami, oraz wspierane były przez oddziały kawalerji. Po stronie chińskiej padło w czasie walki 90 żołnierzy. Ostatecznie jednak wojska sowieckie zostały zmuszone do odwrotu.

Jak podaje prasa w doniesieniach z Pekinu Sowiety zamierzają zorganizować cudzoziemską legję, składającą się z koreańczyków.

Orkan w Hongkongu

Szanghaj, 23. 8.

Z Hongkongu donoszą: Dziś nawiedził miasto i port straszliwy orkan, który szalał przez 5 godz. wyrządzając ogromne szkody. Szybkość jego wynosiła przeciętnie 190 km. na godzinę. Znajdujące się w porcie parowce i statki pasażerskie a nawet okręty wojenne zmuszone były schronić się w bezpieczniejsze miejsce.

Jeden ze stojących w porcie na kotwicy parowców pasażerskich z wielką trudnością uniknął rozbicia się o wybrzeże.

Wprost do Genewy

Warszawa, 23. 8. 1929.

Minister Zaleski udaje się za kilka dni wprost z Hagi do Genewy na posiedzenie Ligi Narodów. P. Minister do Warszawy obecnie nie przybędzie. Delegacja polska wyjedzie z początkiem przyszłego tygodnia do Hagi. z

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 24. sierpnia 1929 r.

Porządek nabożeństw w farze.

7,30 Msza św. z nauką polską. 8,45 nabożeństwo niemieckie. 10,30 Msza z nauką polską. 12,15 Msza św. 15 nabożeństwo odpustowe z procesją. O 9 nabożeństwo w Szenfeldzie, o 10,30 nabożeństwo (uroczystość odpustowa w Moszczenicy).

Wpisy do Liceum Handlowego Koedukacyjnego w Bydgoszczy

przyjmuje dyrekcja na podstawie ukończenia szóstej klasy gimnazjum lub pełnej szkoły wydziałowej do dnia 31 bm. Na żądanie wysła się prospekty.

Otwarcie przystanku osobowego „Bór“

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 5 8 29 r. otwiera się z dniem 25 8 29 r. w km. 35,90 linji (Puck) — Swarzewo — Hel, między stacjami Jastarnia i Hel przystanek osobowy „Bór“ z odprawą osób w pociągu.

Dla wsiadania i wysiadania podróżnych zatrzymują się wszystkie pociągi do przewozu osób.

Wobec słabego obciążenia kursowych wagonów lodowni,

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku odwołuje z dniem 16 8 rb. następujące kursy:

- 6140-1143 Chojnice — Warszawa Gd. — Chojnice
- 6147-1141 Danzig Hbf. — Łódź Kal. — Danzig Hbf.
- 6145-1113 Danzig Hbf. — Warszawa Gd. — Danzig Hbf.
- 6141-5145 Danzig Hbf. — Poznań — Danzig Hbf.

Premjowanie dekoracji balkonów

Kto uzyskał nagrody?

Wczorajsze ocenienie dekoracji kwiatami balkonów w mieście naszym dało następujący wynik pierwszą nagrodę w wysokości 30 zł. przyznano p. Czesławowi Kiczce przy ul. Młyńskiej nr. 21,

drugą nagrodę w wysokości 25 zł. otrzymał p. Ignacy Rhode przy Rynku nr. 7,

trzecią w wysokości 20 zł. p. aptekarz Zieliński przy Rynku nr. 1,

czwartą nagrodę w wysokości 15 zł. otrzymał p. Iglar przy ul. Warszawskiej nr. 25.

Pozatem przyznano jeszcze 10 nagród po 10 zł. jak następuje:

- p. Wysocki, ul. Gockowskiego 7,
- p. Polachowski, Dworcowa 52,
- p. Dywel, Dworcowa 52,
- p. Klimęk, Dworcowa 52,
- p. Rózek, Dworcowa 12,
- p. Damm, Dworcowa 57,
- p. Heiden, Dworcowa 62,
- p. Kurlandt, Człuchowska 9,
- p. Hop, Człuchowska 55,
- p. German, Gockowskiego 7.

Słuszne lamente i jeszcze słusniejsze żądanie.

Bezustanne skargi dają się słyszeć ze strony mieszkańców ul. Strzeleckiej, róg szosy Bytowskiej. Przy nadjeździe tych wielu aut, jakie tu przeważnie kursują, wznosi się wprost niemożliwy kurz, tak że mieszkańcy domów przy tej ulicy, są zmuszeni przebywać w mieszkaniach stale przy zamkniętych oknach.

Szczególniej w niedzielę, zamiast być wypoczynkiem, jest dla tych mieszkańców męka, gdyż załamanie się ul. Strzeleckiej w szosę Bytowską leży poprostu jak we mgle. Przed paru dniami sami zostaliśmy przekonani. Otóż mieszkanie pewnego obywatela, równo się przedzie do myślenia nie do pokojów mieszkalnych Czy to, są może skutki planowania podatków? Jeżeli się samym obywatelom nakłada obowiązki, to i oni są wprawdzie żądają dla siebie, pewnych względów. Żądają tedy, aby częściej były ul. Strzelecka i szosa Bytowska wodą polewane. Powinna się też to życzenie uwzględnić, gdyż trudno wymagać od ludzi, którzy swoje podatki płacą, aby w cichości i w zrezygnowaniu kurzyli któryś wątpić można czy jest lekko strawny.

Dziwołag natury.

W ogrodzie p. mecenas dr. Grzeskiego, stoi drzewo owocowe, (jabłonka) które tej zimy podczas wielkich mrozów zmarło zupełnie. Tymczasem niedawno, wypuściło w koronie drzewnej nowy pęd obsadzony bujnym kwiciem. Można śmiało, podobny wypadek nazwać dziwem natury.

Nieudana ucieczka przed służbą wojskową.

Pewien szofer nazwiskiem Franciszek Król, któremu nie uśmiechała się służba wojskowa, „siłował przez zieloną granicę „zwiać“ do Niemiec. Jednakowoż „madre“ podług jego rozumowanie przedsięwzięcie mu się nie udało gdyż został przez straż, naipierw do policji odstawiony a stamtąd, po spisaniu protokołu, do więzienia śledczego.

Kto chce sprzedać kasztany?

Szereg firm zagranicznych zwróciło się do Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu z zapytaniem, czy mogłyby nabywać w Polsce kasztany dzięki w większych ilościach.

Wobec tego, że produkt ten znajduje się u nas w znacznych ilościach, Pomorska Izba Rolnicza wzywa firmy, któreby zechciały zająć się skupem i eksportem kasztanów dzięki o nadsyłanie swych adresów do Pomorskiej Izby Rolniczej Toruń — Sienkiewicza 40.

Po otrzymaniu wyżej wymienionych adresów, Izba prześle zainteresowanym spis firm zagranicznych, interesujących się importem z Polski dzikich kasztanów.

W końcu Izba Rolnicza zaznacza, że w porozumieniu się z odnośnymi firmami krajowymi chętnie będzie służyła swą pomocą w zorganizowaniu zbiorów kasztanów na szerszą skalę.

Pomorska Izba Rolnicza.

O obrządkach weselnych.

Polacy szczerzą się posiadaniem licznych tradycyjnych obchodów i obrządków w rozmaitych okolicznościach życiowych. Zwłaszcza dużo tych zwyczajów zachowało się przy akcie wesela. U nas do różnych tych zwyczajów dołożono zwyczaj tłuczenia butelek i wogóle szkła przed domem młodej pary. Niestety, jest to obrządek czysto niemiecki, na co wskazuje najlepiej nazwa, którą się u nas zwyczaj ten mianuje; a mianowicie „Polterabend“.

Poco więc bawić się w takie „relikwie“ po niemieckości? Czyż nie możnaby zakazać tego?

Bo przecież nawet kupi potluczonego szkła narazić mogą mieszkańców domu na dotkliwie pokaleczenie się. Czyż nie racja? Przechodzień.

Teatr Ludowy zaczyna pracować

Po kilku miesięcznej przerwie Teatr Ludowy znowu się ruszył. Jak się dowiadujemy dnia 14 września br. wystąpi Teatr z 3 aktową sztuką pt. „Chrześnik wojenny“. Reżyserją spoczywa w doświadczonych rękach p. Tarkowskiej. Czołowe role odtwarzają Jasnochówna, Kęsik, Maron i Gackowski.

Notujemy powyższą wiadomość z prawdziwą satysfakcją, gdyż Teatr Ludowy przyznać trzeba zaniedbał się i potrochu spał.

Wybory na sołtysa.

Legbąd, pow. chojnicki.

Onegdaj zebrała się tutejsza rada gminna celem wyboru sołtysa i ławników. Wybrani zostali jednogłośnie. Nepomucen Szeffs sołtysem po nownie. Ławnikami Hilary Hoffman I. i Zygmunt Gliński II. Wybór został przez pana starostę pow. zatwierdzony.

O rozwój polskiego wybrzeża morskiego

Obrady komisji ministerjalnej w Gdyni

Gdynia, 23. 8.

Wczoraj obradowała w Gdyni pod przewodnictwem naczelnika Łęgowskiego stała komisja międzyministerjalna. Komisja wysłuchała wyczerpującego referatu starosty morskiego Lipskiego o budowie dróg na wybrzeżu polskim. Referent przedstawił przedewszystkiem plan budowy 3-ch wielkich bulwarów nadmorskich, a mianowicie Wejherowo — Jastrzębia Góra, Hallerowo — Hel i Gdynia — Puck, oraz budowy sieci dróg, łączących okolice z głównymi arterjami. Następnie wygłosił referat dyrektor Związku uzdrowisk polskich Szczerbiński, na temat potrzeb uzdrowiskowych w kąpieliskach morskich.

Po dyskusji komisja uchwaliła szereg rezolucyj, stwierdzających konieczność uznania Kamień Góry, Helu, Orłowa, Jastrzębiej Góry i Hallerowa za uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej. Dalej komisja w szeregu wniosków wskazała na konieczność, jaknajszybszego prze-

W sprawie egzaminów dla techników dentystrycznych.

Egzaminy dla techników dentystrycznych w terminie jesiennym 1929 r. odbędą się w Poznaniu począwszy od dnia 11-go listopada 1929 roku.

Kandydaci zgłaszający się do egzaminu winni do wniosku o dopuszczenie do egzaminu dołączyć w uwierzytelnionym odpisie dowód, uprawniający do składania egzaminu (zaświadczenie rejestracyjne ministerstwa) oraz złożyć w Kasie Skarbowej w Poznaniu na Konto bieżące Urzędu Wojewódzkiego Nr. 56. — takse egzaminacyjną w wysokości 100 (sto) złotych, dowód zaś wpłaty taksy przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu — Wydział Zdrowia Publicznego. Składanie wniosków o dopuszczenie do egzaminu winno nastąpić w terminie nieprzekraczalnym do 10 października 1929 roku.

Egzamin odbywać się będzie w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, ulica Gołębia nr. 1 począwszy od godziny 9-tej rano. Wszyscy ci technicy dentystryczni, którzy przy wnioskach o dopuszczenie do egzaminu w terminie wiosennym złożyli dowód rejestracyjny są zwolnieni od ponownego składania tegoż dowodu.

Z POMORZA

Zebrań dekanalne organistów.

Kartuzy. Dnia 14 bm. odbyło się zebranie dekanalne organistów dekanatu kartuskiego i żukowskiego w Kartuzach w lokalu p. Lipińskiego przy udziale 9 kolegów.

Zebrań zagał prez. dek. kol. Mówiński z Kartuz, który odczytał sprawozdanie ze zjazdu delegatów w Laskowicach, przyczem wywiązała się dyskusja. Następnie mówiono o Walnym zebraniu org. w Pelplinie i rekolekcjach dla organistów; kładzono nacisk, ażeby każdy kolega mógł wziąć udział w zjeździe i rekolekcjach. W wolnych głosach poruszono sprawę, ażeby koniecznie dążyć i czynić starania, ażeby utworzyć kasę emerytalną dla organistów. Kasa pogrzebowa nie wystarczy bowiem dla zapewnienia starości spokojnej. Przy końcu omawiano sprawy fachowe i osobiste. Po uiszczeniu składek dekanalnych zebranie zamknięto.

Skutki burzy.

Topólno nad Wisłą, powiat świecki. Podczas burzy która w nocy z piątku na sobotę przechodziła nad tutejszą okolicą uderzył grom w maszynową stodołę posiadziela p. Schlohmana na wybudowaniu, która została zniszczona, jak najmniej zapas zbóż zwiezionych z pól, oraz narzędzia rolnicze; straty są poważne. Gdyby nie silna akcja ratunkowa, którą niebawem podjęto byłoby i inne budynki gospodarce uległy plomieniom.

Podczas tej samej burzy uderzyły gromy na drugiej stronie Wisły — w powiecie chełmińskim — gdzie wskutek tego spaliły się dwa zabudowania, jedno w Gogolinie, drugie w Małych Łunawach. Szkody w tych obu wypadkach są bardzo wielkie, gdyż oprócz budynków spaliły się tam również ruchomości domowe, zapasy żniwa, maszyny rolnicze a nawet po części żywy inwentarz.

Napad rabunkowy na szosie Bydgoszcz — Myślicinek.

Bydgoszcz. Dnia 19 bm. o godzinie 5 rano na szosie Myślicinek — Bydgoszcz napadnięty został przez trzech osobników robotnik Gierszewski Franciszek zamieszkały w Świeciu, któremu pod groźbą rewolweru odebrano rower, poczem napastnicy szybko zbiegli do lasu. Opis osobników: pierwszy 1,70 wysoki, lat około 25, brązowe ubranie marynarkowe bez kapelusza, drugi tego samego wzrostu, blondyn, ubranie marynarkowe koloru brązowego, trzeci włos czarny, ubranie marynarkowe, na prawej ręce tatuowany. Rower marki „Weltrad“ nr. fabryczny 1341745, wolny bieg, czarno lakierowany ozdobiony czerwonymi paskami, kierownica prosta, rękojeście zielone.

Wobec tego iż napadnięty dopiero wczoraj doniósł o napadzie rabunkowym, policja nie mogła uchwycić sprawców.

Giełda bydła

Poznań, dnia 13. 8. 1929.

A. Woły:		Bydło:	
a	pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprzegane	156—160	
b	pełnomięsne wytuczone woły od lat 4 do 7	146—152	
B. Stadniki:			
a)	pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	152—156	
b)	pełno mięsne młodsze	140—148	
c)	miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare	120—128	
C. Jałowki i krowy:			
a)	pełnomięsne, wytuczone jałowki, najwyższej wartości rzeźnej	152—160	
b)	pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	140—148	
c)	starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałowki	130—136	
d)	miernie odżywione krowy i jałowki	100—106	
e)	liche, odżywione krowy i jałowki	070—090	
Owce:			
Opasy chlewne.			
a)	jągnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	124—130	
c)	miernie odżywione skopy i owce	000—000	
Swinie:			
a)	pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi	248—252	
c)	pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi	240—244	
d)	pełnomięsne od 80 do 100 kg. żywej wagi	228—234	
e)	mięsne świnię ponad 80 kg.	000—000	
f)	maciory i późne kasty	196—204	

RUCH W TOWARZYSTWACH

Oddział Cyklistów Sokola Chojnice urządza w niedzielę 25 bm. wycieczkę rowerami do Brus. Zbiórka na Pl. Piastowskim przy hali ćwiczeń o godz. 7-mej rano, odjazd 7,30. Po południu odjazd z Brus drogą pow. do Męcikała nad śliczne miejsce wycieczkowe nad rzekę Brdą. Druchowie w mundurach, Goście mile widziani. Czolem!

Baczność druhyń Kat. Stow. Młodz. Żeńskiej. Jutro w niedzielę 25 o godzinie 4 po południu zbiórka wszystkich druhen organizacji na dziedzińcu szkolnym Przybycie całego zespołu konieczne. Sprawie służ! Zarząd.

Tow. Kupców Samodzielnych i Restauratorów i Rzemieślników Polskich zwołują zebranie na poniedziałek dnia 26 bm. o godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Kalety. Na porządku obrad sprawa wyborów do Rady Miejskiej. Zarząd.

Tow. Powst. i Wojaków Lichnowy. Zebranie zwołane na niedzielę dnia 25 bm. niniejszem odwołuje się. Zarząd.

Kółko Rolnicze Chojnice. Miesięczne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 25 bm. o godzinie 12-tej w lokalu zebrań.

Na porządku dzien. m. i. wykład p. Wojnińskiego o zielonych nawozach. O liczny udział prosi Zarząd.

KINO NOWOSCI

**W sobotę o godzinie 8.30
w niedzielę o godz. 6 i 8.30**

24 i 25 bm.

Ulubieniec wszystkich pań rasowy amant

Harry Liedtke

ukaze się na ekranie w swym najnowszym
i najpiękniejszym filmie p. t.

Panna z temperamentem

(Młodzież wielkomiejska.)

Wielce zajmujący film w 10 aktach, obfitujący w ciekawe konflikty na tle naszych stosunków powojennych.

Główną rolę kobiecą kreuje uroczą i miłutką **Marja Paudler** jako na 1.000, jedna „Panna z temperamentem.” Akcja odbywa się w czasie sezonu zimowego w królestwie wyczerpnego sportu w St. Moritz.

Wspaniałe widoki! — Przepyszna wystawa!

— Bogate toalety! — Roje pięknych pań!

Ceny zwykle! Ceny zwykle!

Chewrolett

otwarty dobrze utrzymany
tanio na sprzedaż

Robert Six

Plac Król. Jadwigi 4/5.

**Grudziądzka Fabryka
Luster i Szlifiernia Szkła
Sp. z o. p.**

Grudziądz ul. Kilińskiego

przyjmuje zamówienia na roboty lustrzane, szlifiernie po b. umiarkowanych cenach.
Wykonanie pierwszorzędne.

**Tak największy wybór
Tapety**

Przeszło 150 gatunków
na składzie, od
najtańszych do najwy-
kwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie

Lisztewki do tapet, szlaki, (borty)
szablony, farby, pokosty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu.

Drogerja i Handel Farb.

Bracia Hubert właśc. **Juljan Hubert**

Chojnice, Pomorze.

Gdańska 17

Telefon 219. :: rok zał. 1894.

Café Radke

Cukiernia i restauracja.
Chojnice, ul. Człuchowska 22.

Jutro w niedzielę

od godz. 4-tej po poł.

koncert

Dziennie ciastka, wyborne napoje i wina
najlepszej jakości.

Polecam

większą ilość Plecaków, tak szkol-
nych **własnego wyrobu**, także i
inne artykuły podróżne, po cenach
konkurencyjnych.

Również materace, kanapy, le-
żanki, garnitury klubowe, i artykuły
siodlarskie, na dogodnych warunkach
spłaty.

Leon Rekowski

Chojnice

(naprzeciw sądu.)

Gospodarstwo siewne

Majątność Skarpa

powiat Sępólno

przyjmuje zamówienia na żyto **Petkus I i II** odsiew
Dodatek za I. odsiew 35 proc. za II. ods. 20 proc
ponad notowanie.

Przy większych ilościach rabat.

Artystyczna rzeźba

o stylu zakopiańskim:

notesy, obsadki, obrazki, figurki, panto-
felki w rozmaitych wielkościach.

Wyroby skórzane - zakopiańskie:

lusterka, grzeblenie z futerałem, portmo-
netki, papierończki, torebki dla dzieci
i podłotków, torebki kieszonk. do igieł i nici

poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego”

**Przedsiębiorstwo
samochodowe**

Richard Gehrke

Chojnice centrala samochodów, telefon 108.

poleca swój samochód do łask. użytku
po umiarkowanych cenach.

Licytacja przymusowa

We wtorek, 27. 8. 1929 r.
o godz. 5. po poł. serze-
dam w Grunsbergu przed
sołectwem

6 śwln (tuczników)
po 150 do 2 ctr. kilka
fur owsa najwięcej dają-
cemu za gotówkę:

Winkowski

Kom. sąd. Chojnice 1860

Zgubiono

wczoraj na Rynku portfel
zawierający wykaz osobisty,
legitymacja konna oraz
gotówka.

Teodor Walaszewski
Kopernica.

Stancja

dla uczennic szkolnych w zgl.
uczniów. Adres wskaże eksp.
Dzien. Pomorskiego. 1858

Doświadczona

pokoju

potrzebna od 1. wrześn'a.
Gdzie wskaże eksp.

Poszukuję od 1. 9. starszą

gospodynię

do wszystkiego.
Warszawska 13.

Porządna

dziewczyzna

od zaraz potrzebna. Gdzie
wskaże eksp. 1856

Poszukuję od 1. 9. umiabl.

pokoju

ewtl. próżnego. Zgl. do
eksp. Dz. Pomorskiego.

**Restauracja Iesna
Krause Wilhelminka**

w niedzielę dnia 25. 8.

**wielki
koncert artystyczny**

Nowości! Nowości!

Orkiestra: 4 panów, 1 pani.

Wstęp wolny.

Polecam placek z jabłek
i śmietanka.

Indyjską gumę

jako podeszwy do obu-
wia z dołączeniem prze-
pisu używania poleca

E. Guhl i S-ka

Hurt. i Det. Skład Skór
Bydgoszcz, ul. Długa 45.
Tel. 1945.

Futra

damskie i męskie,
skórki, spody, koł-
nierze i lisy
poleca w wielkim wyborze.

Futropol

Bydgoszcz Stary Rynek 27.
Telefon 1957.

Pracownia kuśnierska na
miejsu czynną.

Swieżo wędzone:

morenki,
piklingi,
węgorze
flądry i
mokrele
poleca

Fr. A. Ciepliński
Chojnice, Człuchowska 7.

Z powodu kończącego się sezonu wszelkie artykuły letnie po znacznie
zniżonych cenach, na inne artykuły udzielamy
10% rabatu.

**Skład sortymentowy
Balzer i Borris**

Chojalce.

Na sezon zaprawienia.

Ludwik Rasch

Stoje do zaprawienia
butelki do soku, balony szklane
naczynia fajansowe i porcelanowe.

oraz „Cellophan“ przejrzysta błona, niezastąpiona w gospodarstwie przy konserwacji marynat.

Wyroby oryginalne Wecka i konserwatory,
termometry,
i krążki gumowe.